

Firmy v EU čelí novým pravidlům a podřízení se ESG. V USA po letech roste odpor

- CZ24 News | 23. ledna 2024

EU / USA: „Ideologie“ ESG, která hodnotí kolektivní odpovědnost organizací a firem, se otiskla už i do evropských norem, které ukládají podnikům povinnost vytvářet reporty o svých dopadech v environmentální a sociální oblasti a v oblasti správy a řízení.

K 30. červnu 2022 [schválila](#) Rada EU a Evropský parlament směrnici o podávání zpráv podniků o udržitelnosti.

V souvislosti s vykazováním ESG Evropská komise také [přijala](#) v červenci 2023 Evropské standardy pro podávání zpráv o udržitelnosti.

Od letošního roku jsou tak členské státy EU povinny uvést ESG do praxe.

Český ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela toto další břemeno pro firmy podporuje.

„Nová pravidla zajistí, aby více podniků neslo odpovědnost za to, jaký mají dopad na společnost, a nasměřují podniky k ekonomice prospěšné lidem i životnímu prostředí,“ řekl Síkela.

Ve Spojených státech amerických má ESG po letech již mnoho kritiků a některé státy (především republikány řízené) se mu dokonce staví na odpor.

Subjektivní nástroj s negativními dopady pro společnost

„ESG se schovává za sofistikovanou, celostní a osvícenou metodu, která má akcionářům zvýšit jejich podíly. Nicméně se jedná o nebezpečný investiční nástroj. ESG je nekontrolovatelným impulzem, který nutí korporáty, aby vyřešily složité globální problémy,“ [tvrdí](#) Marlo Oaks, pokladní (státní obdoba ministra financí) amerického státu Utah.

Podle Oakse není správné aplikovat ESG třeba na problematiku klimatické krize. Doposud mezi odborníky nepanuje shoda, jestli klimatická krize opravdu probíhá, a pokud ano, jaké jsou její příčiny.

Přitom vlády a globální investiční společnosti jako BlackRock využívají různých politických či ekonomických nástrojů a tlačí na firmy, aby ESG implementovaly. Tím centralizují rozhodovací pravomoci a deformují fungování tržní ekonomiky, míní pokladní Utahu.

Oaks se také pozastavuje nad subjektivním hodnocením pravidel ESG.

„Podívejte se například na nedávný rating ESG americké banky Bank of America. Ratingová firma RepRisk ohodnotila tuto banku jako podprůměrnou a jiná ratingová firma s názvem SustainAlytics jako nadprůměrnou,“ demonstruje Oaks.

Některá kritéria ESG, jako například podmínky zaměstnanců ve firmě, není totiž jednoduché obodovat. Snaha získat co nejvíce „bodů“ tak může vést ke korupci a k falešnému veřejnému obrazu a vnímání firem.

ESG je pro Ameriku hrozbou, tvrdí aliance 18 amerických států

V roce 2023 vytvořilo 18 amerických guvernérů [alianci](#) s cílem omezit v těchto státech fungování ESG.

Jedním z lídrů této iniciativy byl guvernér z Floridy Ron DeSantis, který [řekl](#): „Rozšíření ESG v Americe je přímou hrozbou pro americkou ekonomiku, osobní ekonomickou svobodu, pro náš způsob života. ESG dává investiční rozhodnutí do rukou woke davu, který se snaží obejít demokratické volby a vnést politickou ideologii do investičních rozhodnutí, řízení firem a každodenního fungování ekonomiky.“

Překvapivě jsou k pravidlům ESG kritičtí nejen pravicově smýšlející lídři. Lynna Forester de Rothschildová, ředitelka Rady pro inkluzivní kapitalismus [uvedla](#), že by „vyhodila název ESG do popelnice“.

Podle Rothschildové se ESG stal prázdným pojmem, protože byl často zneužitý a zmanipulovaný k vytvoření falešného veřejného obrazu firem. Často šlo například o „greenwashing“, tedy o formu marketingu používanou k přesvědčování veřejnosti, že produkty, cíle a zásady organizace jsou šetrné k životnímu prostředí.

ESG v ČR

Advokátní kancelář PRK Partners na webových stránkách [uvádí](#), že se již potýká „s konkrétními požadavky z oblasti ESG, a to zejména v oblasti veřejných zakázek, kdy naši klienti, zejména se sídlem v západní Evropě, začínají čím dál častěji vyžadovat určitou formu ESG hodnocení, či důkazu o zacházení s riziky udržitelnosti u poskytovatelů služeb a dodávek“.

Zeptali jsme se ředitele firmy ISOTREND, spol. s r.o., Radka Řezáče, jaký dopad mohou mít pravidla ESG na tuto firmu.

„Vzhledem k situaci na českém trhu, kdy vidíme, že již krachují české firmy pod současným vládním vedením, se obáváme, že ESG regulace mohou spustit další devastační proces pro některé firmy, které podnikají ve specifických oborech,“ obává se Řezáč.

Negativní dopady ESG ideologie již u nás [zakouší](#) uhelný průmysl, kdy některé banky a pojišťovny odmítají spolupracovat s těžebními či energetickými a teplárenskými firmami, či dokonce s jejich dceřinými společnostmi podnikajícími v jiných oblastech, včetně, paradoxně, obnovitelných zdrojů. Ty tak musejí hledat alternativní, často nevýhodnější, řešení.

Požadavky na splnění ESG budou realizovány v jednotlivých krocích

Podle webových stránek Rady EU se ESG bude uplatňovat ve čtyřech hlavních fázích:

1. v roce 2025 bude podávání zpráv o účetním roce 2024 povinné pro společnosti, na které se již vztahuje směrnice o vykazování nefinančních informací;
2. v roce 2026 bude podávání zpráv o účetním roce 2025 povinné i pro velké společnosti, na které se v současné době směrnice o vykazování nefinančních informací nevztahuje;
3. v roce 2027 bude podávání zpráv o účetním roce 2026 povinné i pro kótované malé a střední podniky (s výjimkou mikropodniků), malé a nepříliš složité úvěrové instituce a kaptivní pojišťovny;
4. v roce 2029 bude podávání zpráv o účetním roce 2028 povinné i pro podniky ze třetích zemí, které v EU vytvářejí čistý obrat vyšší než 150 milionů eur a které mají v EU alespoň jednu

dceřinou společností nebo pobočku přesahující určité prahové hodnoty.

CO ZNAMENÁ ZKRATKA ESG

Environmental - životní prostředí a klima

V rámci této oblasti se jedná zejména o následující kritéria: dopady na klimatické změny (emise skleníkových plynů či efektivní využívání energií), znečištění a produkce odpadů (nakládání s odpady, používání obnovitelných či recyklovaných materiálů, využití odpadů, emise škodlivých látek), biodiverzita, vodní zdroje a způsob, jakým společnost přistupuje k inovacím a udržitelným technologiím (elektromobilita atd.).

Social - společenská odpovědnost

V rámci této oblasti se jedná zejména o následující kritéria. Lidské zdroje (péče o pracovníky, BOZP, rovné odměňování, poměr mezi výší odměny managementu a průměrnou mzdou zaměstnanců, přístup k diverzitě zaměstnanců, začlenění na trhu práce znevýhodněných osob či GDPR). Firemní kultura společnosti a její dobrá pověst, zejména v oblasti filantropie a dobrovolnických aktivit. Hodnotí se rovněž přístup ke spotřebitelům a bezpečnost výrobků. Důležitá je i právní či reputační bezúhonnost společnosti ve všech oblastech.

Governance - správa a řízení podnikatelských aktivit a fungování společnosti dovnitř i navenek

V rámci této oblasti se jedná zejména o následující kritéria. Řízení a management, akcionářská práva, nezávislost a reputační bezúhonnost vedení a jeho odměňování. Nastavení klíčových procesů a obchodní etika, etický kodex společnosti, risk management a compliance. Nezbytnou součástí image společnosti je i transparentnost její majetkové struktury, přičemž negativně vnímané může být i koncové sídlo vlastnické struktury v některém z daňových rájů.

Zpracoval: Radovan Dluhý /ET-CZ

[ZDROJ](#)